ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

της 19ης Μαρτίου 2002 [1]

1. Η Επιτροπή άσκησε προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ιταλικής Δημοκρατίας και ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η τελευταία, διατηρώντας σε ισχύ το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο, του νόμου 81, της 8ης Μαρτίου 1991, περί της νομικής καταστάσεως των επαγγελμάτων του εκπαιδευτή σκι και του οδηγού ορεινών διαδρομών [2], παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 92/51/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, σχετικά με ένα δεύτερο γενικό σύστημα αναγνωρίσεως της επαγγελματικής εκπαιδεύσεως, η οποία συμπληρώνει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ [3].

2. Η ως άνω διάταξη εξαρτά από όρο της αμοιβαιότητας την εκ μέρους υπηκόων των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως άσκηση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή σκι στην Ιταλία [4].

3. Ο όρος αυτός δεν απαντά στην οδηγία 92/51, το άρθρο 3, στοιχείο α', της οποίας περιορίζεται στην απαιτούμενη κατοχή νομικά κατοχυρωμένου τίτλου εντός κράτους μέλους για την άσκηση του ως άνω επαγγέλματος [5]. Όπως παρατήρησε η Επιτροπή, οσάκις πολίτης της Ενώσεως κατέχει απολύτως εντός της χώρας καταγωγής του τα προσόντα για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, είναι επίσης ικανός να την ασκεί σε άλλο κράτος μέλος.

4. Εξάλλου, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλει στα κράτη μέλη της Κοινότητας η Συνθήκη ΕΚ ή το παράγωγο δίκαιο δεν μπορεί να εξαρτάται από όρο αμοιβαιότητας [6].

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

2 — GURI αριθ. 64 της 16ης Μαρτίου 1991, σ. 3.

3 — ΕΕ L 209, σ. 25.

4 — Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, «οι περιφέρειες ρυθμίζουν κανονιστικώς την τακτική άσκηση επί του εδάφους τους της δραστηριότητας των αλλοδαπών εκπαιδευτών σκι που δεν είναι εγγεγραμμένοι στα περιφερειακά επαγγελματικά μητρώα. Η έγκριση για την άσκηση του ως άνω επαγγέλματος εξαρτάται από την αναγνώριση [...] της ισοτιμίας των τίτλων και από την *αμοιβαιότητα*» (η έμφαση δική μου).

5 — Το άρθρο 3, στοιχείο α', της οδηγίας 92/51 ορίζει: «υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, οσάκις, στο κράτος μέλος υποδοχής, η πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή η άσκησή του προϋποθέτει την κατοχή διπλώματος, όπως αυτό ορίζεται στην παρούσα οδηγία ή στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να αρνείται σε υπήκοο κράτους μέλους την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό ή την εξάσκησή του υπό τους ίδιους όρους με τους ημεδαπούς, επικαλούμενη την έλλειψη προσόντων: α) αν ο αιτών κατέχει το δίπλωμα, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία ή στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ, το οποίο επιβάλλεται από άλλο κράτος μέλος για την πρόσβαση στο εν λόγω επάγγελμα ή την άσκησή του στο έδαφός του και το οποίο έχει λιφθεί σε κράτος μέλος».

6 — Βλ., ιδίως, τις αποφάσεις της 11ης Ιανουαρίου 1990, C-38/89, Blanguernon (Συλλογή 1990, σ. I-83, σκέψη 7), και της 29ης Μαρτίου 2001, C-163/99, Πορτογαλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. I-2613, σκέψη 22).

5. Επομένως, το ιταλικό δίκαιο είναι προδήλως ασυμβίβαστο με το κοινοτικό δίκαιο επί του θέματος.

6. Η Ιταλική Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι, εξαιρουμένης της περιφέρειας της Βενετίας [7], η κατάσταση παρέμενε αμετάβλητη κατά την ημερομηνία λήξεως της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας [8], καθώς και κατά την ημερομηνία συντάξεως του υπομνήματος αντικρούσεως. Πάντως, διευκρινίζει ότι τελεί υπό επεξεργασία σχέδιο νόμου, το άρθρο 15 του οποίου τροποποιεί το άρθρο 12 του νόμου 81 και καταργεί τον όρο της αμοιβαιότητας. Η διευκρίνιση αυτή στερείται εν προκειμένω λυσιτελείας.

7. Το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές ουδέποτε εφάρμοσαν το άρθρο 12 του νόμου 81 στερείται επίσης λυσιτελείας δεδομένου ότι το ασυμβίβαστο της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό δίκαιο αίρεται οριστικώς μόνο με εσωτερικές διατάξεις αναγκαστικού χαρακτήρα που έχουν την ίδια τυπική ισχύ με τις προς τροποποίηση διατάξεις [9].

8. Όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, η Ιταλική Δημοκρατία διέπραξε την παράβαση που της προσάπτεται, οπότε πρέπει να γίνει δεκτή η προσφυγή.

9. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας το καθού κράτος μέλος πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα [10].

7 — Ο όρος της αμοιβαιότητας καταργήθηκε εκεί όσον αφορά την εξάσκηση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή σκι στο έδαφός του, με την τροποποίηση, τον Ιανουάριο 2000, περιφερειακού νόμου.

8 — Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η αναγνώριση ή μη του υποστατού της παραβάσεως πρέπει να χωρεί κατά τον κρίσιμο αυτό χρόνο (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 25ης Νοεμβρίου 1999, C-96/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1999, σ. I-8531, σκέψη 19, και της 12ης Δεκεμβρίου 2000, C-435/99, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, Συλλογή 2000, σ. I-11179, σκέψη 16).

9 — Βλ., επί παραδείγματι, απόφαση της 9ης Μαρτίου 2000, C-358/98, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 2000, σ. I-1255, σκέψη 17).

10 — Κωδικοποιημένη εκδοχή του Κανονισμού Διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην ΕΕ 2001, C 34, σ. 1.

Πρόταση

10. Προτείνω στο Δικαστήριο να κάνει δεκτή την προσφυγή και:

1) να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, διατηρώντας σε ισχύ το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο, του νόμου 81, της 8ης Μαρτίου 1991, το οποίο εξαρτά από τον όρο της αμοιβαιότητας την αναγνώριση του διπλώματος του εκπαιδευτή σκι, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 92/51/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, σχετικά με ένα δεύτερο γενικό σύστημα αναγνωρίσεως της επαγγελματικής εκπαιδεύσεως, η οποία συμπληρώνει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ και,

2) να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.